

Keszkenő - a besztercebányai evangélikus templomból

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	9227
Készítés ideje:	17. SZÁZAD KÖZEPE
Készítés helye:	Felső-Magyarország
Anyag:	aranszínű fémfonal; ezüstsínű fémfonal; selyemfonal; vászon
Technika:	kétoldalas, mintázott laposöltés; vert csipkeszegély
Méreték:	szélesség: 68 cm hosszúság: 67 cm

Fehér vászon, bóluszvörös, kék, zöld, nyers színű selyem- és ezüstoffonales hímzéssel szegélye ezüstoffonales vert csipkével. Sarkaiban átlósan - a keszkenő közepe felé mutatva - kehelylevélből kinövő, csipkés szélű, gazdagon hímzett gránátalmák állnak. A virágok alakja egyforma, de sávosan és kockásán mintázott hímzésük kétféle, a szemben lévőknél azonos. Az egy mintaelemen belüli változó irányú kitöltés különleges, mozgalmos hatást nyújt. A keszkenő belső szélét zöld-fehér selyemhímzéses vékony sáv, külső szélét pedig keskeny, fémfonales legyezőmintájú vert csipke keretezi. A keszkenő magyaros jellegét a török eredetű minta és az olasz, spanyol selyemszövetek jellegzetes kitöltésének sajátosan magyar ötvözete, gazdagsága adja.

Irodalom

- Szerk.: Mikó Árpád, Verő Mária: *Mátyás király öröksége. Késő reneszánsz művészet Magyarországon (16-17. század)*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2008. - Nr. V.8.
- László Emőke: *Magyar reneszánsz és barokk hímzések. Vászonalapú úrihímzések*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2001. - Nr. 6.
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - textil 21.
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. SZ/33.
- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 396.
- Radvánszky Béla: *Magyar családélet és háztartás a XVI-XVII. században. I. (Reprint)*. Helikon Kiadó, Budapest, 1986. - 157. kép
- Szerk.: Radocsay Dénes, Farkas Zsuzsanna: *Az európai iparművészet remekei. Száz éves az Iparművészeti Múzeum*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1972. - Nr. 172.
- Palotay Gertrud: *Oszmán-török elemek a magyar hímzésben*. Magyar Történelmi Múzeum, Budapest, 1940. - 2. kép
- Csermelyi Sándor: *Magyar hímzések kiállításának leíró lajstroma*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1918. - Nr. 142.
- László Emőke: -A besztercebányai ágostai hitvallású evangélikus templom régi magyar hímzései *Credo*, 2004, 10.. - 83. p. és 3. kép

